

Діло

Виходить що-дня рано
крім понеділка.

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:

Львів, Ринков 18, л. нос.

Конт. почт. ш. 26.724

Адреса тел.: „Діло—Львів“.

Число телефону 261.

Рукописів редакція не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро-Угорщині:

місячно . . . . . 3.00 К.

чвертрічно 1.00

піврічно . . . . . 20.—

річно . . . . . 40.—

у Львові (без доставки):

місячно . . . . . 3.— К.

чвертрічно . . . . . 9.—

піврічно . . . . . 18.—

річно . . . . . 36.—

в Німеччині:

піврічно . . . . . 30.— М.

річно . . . . . 60.—

За зміну адреса платити се 50 с.

Ціна оголошень.

Строчка петитова, двохнаметова 40, в надписанні 60, в оповістках 80 с, в редакційній часті і К. Повідомлення про вичаї і заручки 1.50. Некорекційна строчка і К.

Статкооголошення за окремими умовами.

Одні вимірних контурів

у Львові 12 с.

на провінції 16 с.

Видає: Видавнича Спілка „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Панейко.

Львів, 20. вересня 1917.

ВОЄННІ КОМУНІКАТИ.

ВІДОМЛЕННЯ Ц. І К. ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ
з 20. вересня.

ВІЙНА НА СХОДІ.

Коло Арбора на Буковині пробували Росіяни заатакувати по сильнім огневім приготуванню. Наш огонь прогнав пробовів війська і приволозив їх вернути до ровів, з яких вийшли.

ВІЙНА В ІТАЛІЮ.

Ми задержали огнем італійський наступ на Монте Сан Габріеле без герматного приготування. На Кольобріком неприятели силкував заатакувати, висадивши міни, але вже в часі приготування до наступу звернено на нього успішний огонь. Число бранців взятих коло Карцено побільшило ся на 11 офіцерів і 516 жованів.

Південно-східний терен. Не було важливіших подій.

ВІДОМЛЕННЯ ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ
з 20 вересня.

ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Група військ баварського наступника престоло Рупрехта: У Фландрії сильна гарматна боротьба тривала далше протягом дня між лісом Houthoulster і рікою Луз з незмінною нагальністю. За чергою острілювано як найсильнішим огнем різні відтинки, в яких ми ставили опір. Також ніч не перервала зміщеної діяльності артилерії. По величезнім гарматнім огням, який раннім ранком став ураганим огнем, наступили досвіта, як дотепер доносимо, сильні англійські наступи на широкім фронті.

Група військ німецького наступника престоло: Під Верденом наступали Французи вчора рано і вечером коло горба 344 на схід від Semogneux, де вже попереднього дня потерпіли сильне поразення. І сам разом їх наступ безуспішний. Зстрілено 20 неприятельських літаків. Віцефельдфебель Том також вчора струтив в боротьбі двох летунів.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Фронт князя Леопольда баварського: Під Двинськом, над Стоходом, під Бродами і Теріополем була значна гарматна діяльність.

Фронт генерала полковника архієпископа Іосифа: На Буковині Росіяни пішли до наступу на захід від Арбора. Оборонним огнем відперто їх назад до ровів, з яких огнем скорострільів силкували ся знов грати їх наперед.

Фронт македонський: Тільки в луці Черни значна боєва діяльність.

Справа українського університету.

ВІДЕНЬ (Тхб.) „Neue Fr. Presse“ доносить, що в второк відбула ся доща нарада президента міністрів з головою Української Народної Ради (? — ред.) К. Левницьким і послом Васильком. Прем'єр представив подрібно своє становище в справі актуальних бажань Українців. Особливо вичерпуючо обговорено справу українського університету та відбудову східної Галичини й Буковини.

Справі покликана проф. д-ра Горбачевського на становище міністра приносуть ся значне не тільки з огляду на внутрішню політику Австрії, але також з огляду на заграничну політику. На думку віденської преси зробить се в Росії особливе вражене, що коли там Українці мусять бороти ся за самостійність, в Австрії є можливий міністер Українець; іменоване його розбудить на ново давні українські симпатії до Австро-Угорщини.

Що в Росії, як також скривь за границею, де тільки інтересують ся українським питанням, факт іменованя Українця міністром не остане без враженя, се певне. Але чи те вражене буде таке, якого хотіла-би віденська преса і якого — стверджуємо се з особливим натиском — бажали би собі ми, австрійські Українці, се инше питання.

Бо що каже хронологія подій? Найперше революція в Росії, організація українського народу під ключем української держави в російській федеративній республіці, супротивне становище російського правительства, проголошене будованя української державности Українською Центральною Радою без огляду на супротивне російського правительства, згода російського правительства на здореня української державности, новий конфлікт між українським і російським правителством в справі границь української держави і компетенції української влади, — і аж після того всего іменоване проф. д-ра Горбачевського міністром здоровля.

Віденська преса має рацію: там боротьба за самостійність, — від себе додамо: успішна боротьба за державну самостійність: тут

покликане Українця, світової слави вченого, на відповідне його вченому фахови становище міністра народного здоровля.

Щоби іменоване д-ра Горбачевського мало такий вплив на закордонних Українців, як сього сподіється ся владська преса, на се треба би було, щоб хоч би на таке саме становище ресортового міністра покликано в Австрії Українця перед вибухом революції в Росії.

Ми вже зазначили і повторяємо з особливим натиском: Ми самі найбільше бажали би, щоби положеня нашого народу в сій державі було таке, щоби ми могли з гордістю величати ся ним перед нашими закордонними братами і перед цілим світом. Але як цвітка чи хрущ се ред мартової сніговичі не означає весни, так покликане Українця до ради корони само собою не означає зміни нашого дотеперішого положеня, а тим менше аж такої зміни, якою й ми й держава моглиб величати ся супроти того, що дість ся на закордонній Україні. Виставляти се іменоване як щось таке, перед чим мусить збліднути факт успішної боротьби за державну самостійність закордонної України, — як се робить віденська преса — се значить будувати „Патьомкінські села“ і величати ся ними.

Як у війні на ступіня переоцінка всіх вартостей з мирових на воєнні, так чей же колись скінчить ся війна і настане знов

переоцінка всіх вартостей з воєнних — маємо сміливі се сказати: аномальних на мирові, нормальні. Не хвилює враженя на неприятели і нестральних мусить тоді стати цілю внутрішньої політики, але дійсне вдоволене й дійсний добробут усіх горожан — в державі, зложеной і зародив — усіх народів держави. Вдоволене й добробут мусить досягнути також наш народ в сій державі, який в теперішній війні приніс він більше в жертву ніж кожний инший народ держави, бо скільки разів шаліла воєнна буря, приносяча воєнне щасте сій то тій стороні, все шаліла вона по його землі. Коли міродатні чинники сєї держави хотять зробити враженя на наших закордонних братів, нехай старають ся, щоби свобода й добробут українського народу в Австрії досягнули найвишню міру того, що може й повинна дати народова держава, яка хоче стати й остояти ся як держава ліпшої будучности.

Довкруги мира.

Відповідь коаліції на папську ноту.

Бюро Райгера доносить: О скільки ми знаємо, союзні держави мають намір не відповідати на папську мирову ноту, поки осередні держави не вручать своєї відповіді Ватиканом. Англійське становище до мирового предлаженя папи відповідає однак зовсім відповіді Вільсона, висланій ним до папи.

Виміна депеш між Вільсоном і папою.

„Daily Mail“ пише з Риму: Між папою і Вільсоном вела ся довга виміна думок телеграфічною дорогою Папа вважає й вислід дуже вдовольючим та піддержує своє окружене у надії, що мають бути пороблені з його сторони нові важні кроки в мировій справі.

Лойд Джордж про мир.

„Manchester Guardian“ доносить, що Лойд Джордж зложив відпоручникам робітничого союзу заяву про передумови початку мирових переговорів. Важна відповідь Лойда Джорджа про питане мира, поміщена в його ноті до папи, буде небавом оголошене. Лойд Джордж се той думки, що мир вже недалекий.

Справа Бельгії не спірна?

Берлінський півофіціозний „Lokalanzeiger“ пише: О скільки ми повідомлені, недавно тому дійсно в запрояженні місії одержано англійський запит про бельгійську справу. На те вилано також в необовязуючій формі відповідь, яка займаєть ся англійським предлаженем, щоби виміняти Бельгію на німецько-африканські колонії.

Перший крок до мира.

„Daily Chronicle“, обговорюючи німецьке донесення про будучність Бельгії, пише, що коли правдива заява Німеччини про те, що вона понехала свої наміри задержати контролю над Бельгією, то зроблено вже перший крок до мира. Тепер черга на держави антанту проголосити мирові умови, щоби спонукати єсенімецькі круги до понеханя їх замислів.

Німецькі предлаженя.

„Badische Zeitung“ доносить з депеші свого кореспондента з Берліна дня 19. с. м.: Нині вже знає урядова папа та тим самим Англія про п'ять німецьких точок дотично бельгійського питання:

- 1) Самостійність бельгійської держави і повернене воєнних шкід.
- 2) Обовязок Бельгії до нестральности при заклочуваню договорів.
- 3) Запорука, що Німеччина може бути спокійною перед таким загрозенням як в 1914 р.
- 4) Задержане поділу на фламандську і вельдоську адміністративну область.
- 5) Свобідне вдержуванє німецького господарського обороту в Бельгії, особливо в Антверпіі.

Донаганя „Daily News“.

СТОКГОЛЬМ. (Ткб.) „Daily News“ домагають ся, щоби Німеччина подала негайно до відома свої вироки услівя, бо в противнім разі вистант за кожний місяць проволоки покарає Німеччину двоїстичним виключенням Німеччини з світового торгу.

Страйк робітників.

НЮ ЙОРК (Ткб.) „Central News“ доносять, що 4.000 докови робітників англійських, французьких і голландських Трансатлантийського Товариства парової плавби здержало працю. До страйку має прилучити ся 50.000 людей.

Вийзд посла і конвулїв

з Шангаю

ШАНГАЙ. (Райтер.) Австро угорський посол, австро угорські і німецькі послы враз з персоналом, загально 56 осіб виїхало відси на покладі пароплава Ораніє.

Провкти нових законів.

ВІДЕНЬ (Ткб.) Правительство переслало сьогодні до палати послів проект закона в справі опіки над вихованєм, проект карного законодавства для малолітних і проект закона про уморенє виробів.

З Росії.

Поголоси про перекоєна оєдну правительства до Москви неправдива

АМСТЕРДАМ (Ткб.) В правительственных кругах заперечують поголоску про намір перенесєня оєдну правительства до Москви. В хвилі відвороту в Риги мірковано про сей плян, але правительство з політичних причин було йому противне.

Рішучий зворот на ліво. Бажає мир.

АМСТЕРДАМ (Ткб.) Стокгольмський корреспондент дневника „Handelsblad“ довідусть ся від російського делегата, який вернув з Лондону, що російське провізоричне правительство розв'яже 4-ту Думу і буде далі правити з народним представництвом, зложеним з членів робітничо-жовнірських і селянських Рад. Був би се рішучий зворот на ліво.

Російський наряд і армія мають вже доєднати війни. Делегат думає, що протягом 3—4 місяців правительство предложить осередним державам окремий мир. Подоженє Керенського є небезпечне не тільки з приводу ослабленого здоров'я, але також з приводу загального бажаня мира в державі. Держава й військо вже ворєня вичерпані.

Терещенко заступником президента ради міністрів.

ПЕТРОГРАД. (ПТА.) Міністер заграничних справ Терещенко вибраний заступником президента ради міністрів.

Арештовані прихильники давнього правительства.

ПЕТРОГРАД. (ПТА.) Богато прихильників давнього правительства, які були прогнані тимчасовим правительством, тепер арештовано на припорученє робітничо-жовнірської Ради в Гельсінґфорсі. Арештовано їх в хвилі, як хотїли удрити ся до Швеції. Запроторено їх до вїзаччї. Робітничо-жовнірська Рада в Гельсінґфорсі сповнида жаданє тимчасового правительства і позволида відставити арештованих до Петрограду.

Керенський і робітничо-жовнірська Рада.

ПЕТРОГРАД. (ПТА.) Наперекір приказови Керенського, який зарядив розв'язанє виділів аудиторського добра, завязаних з нагоди повстаня Корнілова, приняв великий виділ робітничо-жовнірської Ради революцію, в якій стверджує корисну й патріотичну діяльність тих виділів і звиває їх, щоби не розв'язували ся.

Кадети супроти конференції, скликанїей робітничо-жовн. Радою.

ПЕТРОГРАД. (ПТА.) Головний виділ партії кадєтів приняв революцію, яка звиває членів партії, щоби не брали участі в конференції, скликанїей робітничо-жовнірською Радою до Петрограду. Як причину подало, що конференція репрезентує тільки одну політичну струю в краю, отже не може бути політичним органом, ані та кож не може принести помочи в тяжкїм положеню, в якїм находить ся край.

Римні вїстки.

СТОКГОЛЬМ. (ПТА.) Після „Рачи“ генерал Турко зголосив ся добровільно у команданта Петропавлівської крівности. Арештовано його.

Супроти небезпеки, яка гроанть Петрограда, министерство скарбу рішило перенести ся до Томбова. Евакуовано теж більшу часть фабрик.

Про генерала Калєдіна кружляють суперечні вїстки. Після „Times a“ мав він прилучити ся до правительства.

Члена першої Думи Алядіна, який мав стати членом кабинету Корнілова, арештовано.

В Москві розв'язано Союз офіцєрів армії й маринарки.

Козацький конгрес.

ПЕТРОГРАД. (Ткб.) В Новочеркаську розпочав ся звичайний конгрес військових делегатів козацьких війск. Почесним председателем вибрано генерала Калєдіна. Не приняв він того вибору, покликуючись на те, що його усунено з його становища.

Конгрес повитав промовою Роговський, вказуючи, що козаки вірні правительству і мають намір вєсти з ними спільну працю. Заступник гетьмана жалїв, що віднято борбу проти стремлїнь козаків до демократичної власти, та що міродатні круги але поінформовані про те, що стало ся над Доном.

Некрасов генерал-губернатором Фінляндії.

ПЕТРОГРАД (Ткб.) Генерал губернатор Фінляндії уступив з огляду на стан здоров'я. Був ший заступник президента ради міністрів Некрасов іменованій генерал губернатором Фінляндії.

Манїфєстація в Одєсї.

ПЕТРОГРАД (Ткб.) З ініціативи робітничо-жовнірської ради відбула ся в Одєсї імпонуєча манїфєстація революційних сил. Через Площу революції машерували через кільканадцять годин війска й робітники, дефілюючи перед вишочними видїлами демократичних партій. Несено прапори з написами: „Нехай живе тимчасове правительство“, „Геть з Корніловом“, „Нехай живе демократична республіка“.

Ща про Калєдіна.

АМСТЕРДАМ. Бюро Райтера доносить з Петрограду: Тимчасове правительство вважло навад приказ арештувати козацького гетьмана Калєдіна. Посла до Думи Пуришкевича випущено на волю.

„Лїрика“ Керенського.

З промови на московській конференції про Україну.

Львів, 20. вересня 1917.

„Рачь“ з 26. н. ст. серпня приносить повний текст промови, яку вголосив російський президент міністрів А. Ф. Керенський на недавній державній конференції в Москві. Про Україну Керенський між ин. сказав:

„Я не хочу тикати ніщої інтимної і братної распрі. Я вірю, що братоміліонови працюючі селянські і робітничі мїсцьї маси наших братів по крові і по сїмейній долї, Українці, не дивлячи ся на численні сьбиди, які, може бути, вийшли з непорозумїня, і на взаїмне розходженє ніколи не підуть дорогою, про яку можна би сказати: „Чому-ж і ти, брате мій, цілуєш мене й хто дав тобі 30 срібників?“

Керенський забуває, що Росія — не Христос, а Україна — не її апостол, тільки що Росія доси була гнобителем України, а тимчасове правительство з Керенським, замість направити вїкові кривди, заподїяв Росїю Україні, в переговорах з українським правительством поєднуєть ся дипломатичним крутарством, як колись царські послы супроти козацьких старшини. В таких відносинах ліричний натєс Керенського не зробив — думаємо — на наших закордонних братів ніякого вражїня.

Перед дванадцятю битвою над Сочєю?

Львів, 20. вересня 1917.

Гагський „Nieuwe Courant“ пише:

Битва на фронті Сочі сгратила тепер давнє своє ачатїне. Велику вагу треба приєзувати тепер до нових приготувань Італїїв до дванадцятї битви над Сочєю. Кадєри, щоби вдержати свою повагу в Італїї і в очах цілої коалїції, не пропустять нагоди до нової офєнзиви.

В противенствї до того доносять „Daily Chronicle“ в Римі: Нові битви над Сочєю се тільки кінцеві змаганя, яких цілєю вже не є проломанє фронту, тільки забезпеченє добутих успїхів. Велика загальна офєнзива сегорїчна вже минула ся.

Після немилої події дипломатичної.

РОТЕРДАМ. Бюро Райтера доносить: Після звідомленя „Times a“ в Вашингтону в кругах, що стоять близько Вільсона, вдержуєть ся переконанє, що вірваня аносни між Зєдинєними Державами і Швецією трудно буде обминути. У Вашингтоні сподїють ся запереченя Швеції, немов би істинував тайний договір шведсько-німецький що до пересїлки шифрованих депеш та що цілу вилуложить Швеція на свого посла в Аргентині. Також висказують там надїю, що Швеція дасть Зєдинєним Державам повну сатисфакцію, якою однак вони не вдоволять ся. Вашингтонська дипломатія вступас погляд, що Швеція допустила ся супроти неї воєнного вчїнку. Проте Вільсон не бажає собі оружного спору із Швецією і сподїєть ся, що вона усуне винних міністрів. Однак заки ще се стане ся, Зєдинєні Держави відкажуть Швеції права пересїлати шифровані депеші, вірауть в нею через заках вивозу торговельні аносни та зарєквірують шведські торговельні кораблі.

„Полї щї ще не повискано“.

Львів, 20. вересня 1917.

„Vossische Zeitung“, присвячуючи довшу статю цїсарським патентам з 15. вересня с. р. лише між иншим:

„Що до нас стоїмо на становищі, що кращє було би рішенє в справі Польщі зробити зависимим від вислїду мирових переговорів. Крім того тих важний крок повинен бути зроблений, по нашій думцї, після вислуханя парламенту. Правительство, яке свого не зробило, бере на себе всю відповідальність. А до оптимїзму правительства в тїй справі ми не бачимо причини. Польща є для нас експериментом, якого вислїд є дуже сумнівний. Noch in Polen nicht gewonnen“.

Посольський звїт

д-ра Ст. Дністрянського.

Яворів, у вересні 1917.

На день 28. серпня с. р. о год. 4. по полудни скликала яворівська повітова організація довірочні збори в цілі вислуханя звїта посла д-ра Ст. Дністрянського з діяльності української репрезентації і з'окрема сего ж посла в парламенті. Хоч збори заповїджені в часосїлах лєдан на два чи три днї, а повідомленя і запросини не сєлах розїслали всего на один день вперед, в-є-ж таки велика сїля „Народного Дому“ заповнила ся учасниками в цілости. Прибуло найменше 600 людей, а в тїм чїжало також священників і учасників. Кождий, хто лиш довідав ся про збори, спїшив послухати, що там діють наші послы у Віднї, яка куєсь українському народови доля в Австрії. Спїшили виборці розовїсти своему полудню, в яких то гавздах живєть ся тепер нашому народови. [—]

Зборамь проводив о. В. Сологуб, народчє Наконечного, а отворив їх д-р С. Секеда як повітовий організатор. Згадавши про положєнє нашого народу в Галичїні і про світлє воскресєнє українства на революційних шарту в Росїї, перейшов до обговорєня місцевих справ та саме порушив справу [—] по сєлах в тутєшній повітї, удержавиєня приватної української гімназїї в Яворовї, відтак про воєнні відшкодованя, підбудову краю і безпастанїї реквізиції.

Слїдував з черги звїт посла Дністрянського, котрий говорив понад годину. Передовсім вказав він на воєннє лихєлатє, яке манїстило наш край і нардї від першої хвилі вибуху війни. Отє коли наші батьки, брати і сини пішли сїювати обовязок супроти держави і цїсаря, пішли добувати прав і лїпшої долї також для свого народа, найшли ся нікчемні вороги, що кинули на всіх Українцїв відому черну клевету, хочаби в той сїюєсї змєсти в днїя землї українцїв раз на все. [—] Тїм то першим завданєм Української Парламентарної Рєпрезентації була оборона цілого народа перед злобними денунціями і переслїдуваням, а на вєрахунок в того приводу прийдє ще служний час. Та українські послы не перестали також побивати ся, щоби повиявити безправний політичний рєжїм Штїркі і по трьох дїтах остаточно удало ся парламентом відискати право, знов за своїми виборчими обстатами уїмнутись. На разї сєсїї триваєтє всего один місяць, але за той короткїй час більше здобуло ся і осягнуло ся, чим бувачє до в мирних часах в протїгу з або 4 лїт. Во верхшїй мїрі народний парламент рішив, що тїльги воєк надєждєть під військовий суд, а воєнні суди богато кривди і лиха вчинили

НОВИНКИ.

Львів, 20 вересня 1917.

В частині направлення царської армії, велику поміч і підлогу для народу зробив парламент через ухвалення нового закону о військових прикінках, а удало ся також виділити, щоб держава виплачувала винагороди за поєнні чинники без квітця, а по провірено справи через судів. Не менше заня ся парламент недолею виселенців, щоб вистарати ся о догідній крміщені і відповідне удержані на чужині, та добути дозвіл на скорий поворот в рідні сторони. З окрема поставив бесідник в парламенті внесені в справі удержавненя яворівської гімназії і поробив також потрібні виходи в міністерстві просвіти. На закінчене завзявав посол, щоб наряд твердо постояв на кождім кроці за собою і своїми правами, бо з тим лиш числять ся, хто сам себе шанує і свого не дає. Наряд в яворівським повіті, що має таких трудячих провідників, як Іван Загасвич, дав вже нераз докази, що до борби і жертв все готовий, а бачив також успішні своєї роботи і захопив. — [—]

Ось такий короткий зміст промови посла д-ра Дієстриянского. [—]

Другий міщанин, Стефан Харамбура, нарікав на заряджені, що не вільно рільникови зніжмені зерна амолоти, доки не владать таку саму бодай скількість збіжа комісіонерови. Розпука з сего приводу огортає все рільничі населені, бо з браку робітника нема кому молодити, а як собі всім хто вточи за чвертку зерна, мусять голодувати або перше комісіонера заспокоїти.

Господарку тих рільних воєнних команд і районів схарактеризували дуже влучно міщани Іван Загасвич і Микола Масюк. Перший з них знавний організатор Яворівщини, [—] Відтак в часі інвазії мусів не одно він антерпні за свій непохитний і повний посвяти український патріотизм, весь інвентар господарський Москалі йому забрала, а коли по горлицьким погромі почали ся арештування Українців, через 6 тижнів ховав ся він по лісах і дебрах нераз навіть вояд кулі, аби тільки не попасти на Сибір.

З початку війни — говорив він — зарекувіровано у нас худобу, підводи, пашу, тепер і дальше все рекувірують і забирають, а не дають грошей і не лишають ніякої помочи. Господарську відбудову ведеть ся, але лиш для двірських обшарів. Всі ділячі дістають даром коні, вози, рільничі знаряддя; дістають їх навіть такі підванки, котрі перід тим ніколи взагалі ніякого господарського інвентаря не мали. Нема лиш ніякої помочи для міщан і селян, їх відсилають від одной власні до другої та на тім конєць. Микола Масюк слушно питував, що в Галичині ратуєть тепер лиш обшарників з довіл, а про дрібних рільників ніхто не дбає. Дворя дістають в кождій хмлі робітників, а у хлопачи міщанина нераз пропадає дармо праця з браку робітника.

[—] Прожовляли ще Селько Мзюк з Чудинь про потребу установленя максимальної ціни на опадле дерево, дир. Волошак Петро в Яворова про хліб і криядячий уклад обжебого кастру, д-р Секела про переслідувані лиш селян і міщан за переступства максимальних ціт в врешті о. Содоуб про потребу помочи для рільників на оборотний капітал. Остаточни по закінченя виселенців, що доси ще деякі з них не дістають військового прикінка, а всім стягають сей прикінчок з виселенчої підмоги, ухвалено на ввнесені д-ра Секела слідуючі резолюції: 1) Зібрати на довірчий нараді в Яворові делегати з цілого повіта: 1) вискакують радість з приводу воскресеня українства в Росії; 2) [—]; 3) домагають ся негайного удержаня приватної української гімназії в Яворові; 4) [—]; 5) визнають УПР. подбати про цілковите внесені реквізицій в східній Галичині; 6) протестують проти примусових робіт по дворах; 7) домагають ся отвореня яднів для рільників не залежно від достави збіжа комісареві; 8) вискакують довіре своему послови, але домагають ся, щоб частійше навідував ся в свій виборчий округ".

Від Редації. Знаки [—] в сій дописи означають прогалини, в якій зробила в ній к. у. к. Zensurstelle 2, Lemberg, Наурівацької, цензор ч. 12. Отже ще заки допис дістала ся до пресої цензури, вже почтова цензура поробила в ній менші і більші прогалини, витинаючи „цензурні місця“ ножицями так майстерно, що просто подивляти можна, що в цензор ч. 12 має час на таку забаву. Чи почтова цензура покинула своия функції пресої цензури, се лиш швидко до рїшеня військової власті.

— Державна добродійна акція у Львові. Із звіту засіданя правительственного комісаря для Львова, д-ра Шляйхера слїдує, що до дня 15. вересня с. р. видано у Львові бонів на хліб 1,955,033, вартости 586,509 К, бонів на мясо 1,933,384, вартости 580,015 К, бонів на цукор 1,002,514, вартости 300,755 К, бонів на сирі предмети поживи 4,890,931, вартости 1,467,279 К, бонів на обіди по 60 сот. видано 692,000, по 40 сот. 544,500, 20 сот. 275,010, на обіди безплатні 722,093 штук, взагалом на предмети поживи і обіди видано 7,124,534 штук бонів вартости 2,457,127 К. Коміти уладженя центральною бюро для переведеня акції, канцелярїні і адміністратївнї видатки та кошти друків вносили 58,725 К 98 сот. З початком акції добродійної була тільки одна мїська кухня, тепер їх 15, а того, 11 „горожанських“, а 4 людюві. З кінем червня с. р. з обїду в кухнях користало 10,000 осіб, нині одержує там обїди 25,000 осіб, а не бавом те число збільшило ся до 30,000. Щоби облекшити закупно вчасних бароболь для найбідніших місто закупило значну їх скількість і первісну ціну 54 сот. за 1 кг. обизнило тепер для купуючих на 20 сот. з тим, що до того 30 сот. доплачує місто з державних фондів добродійних. Доставка палива для мешканців Львова доси ще не забезпечена.

— З львівського університету. Вписи на зимовий піврік 1917/18 розпочнуть ся 24. с. м. і будуть тривати до 8 жовтня. В часі від 9. до 17. жовтня 1917 буде можна вискувати ся за дозволом професорів виділу, на який бажає студент вписати ся, а пізніше тільки за дозволом академічного сенату в слуцаях, які оправдують такий дозвіл. Програму викладів зимового півроку 1917/18 можна одержати у портїера університету.

— В мужеській школі ім. Тараса Шевченка в отрийській дїльниці у Львові отворено в сім шкільнім році третю класу. Фреквенція учеників така: в першій класі 50, в другій 31, в третій 37. Взагалі число 118. Школа містїть ся при вул. Длугоша ч. 17, в чотирох гарних салях. При школі має дїтвора город і площу до забав в часі перерви науки. Родичі, які вже через два роки посвляля туди свої діти, не мають просто слів признаня і подяки за віршені і педагогічне ведені школи. Хлопці учать ся пильно і почувують себе в школі зеначе дома. Наука розпочала ся дня 6. с. м. богослуженем в церкві СС. Василянок. Управа школи спочиває рука укваліфікованої слїди. Нагляд над школою веде директор шкїл У. П. Т. д-р Макарушка. Місячний видаток на школу, особливо в зимових часах вносить до 500 корон. Просимо дуже нашу жертволюбиву суспільність, щобні пам'ятала про сю школу, яка виключно її жертви ми удержуєть ся, та при кождій нагоді придбала для школи якусь ленту. Ласкаві жертви просимо слати на руки зарбника Кружка о. д-ра Ярослава Левницького, вул. Якова Стїмеє ч. 15.— За Старшину Кружка У. П. Т. ім. Тараса Шевченка: Іван Ігнат голова, Марія Звзчківська секретарка.

— Товариство „Музей Слобожанщини“ заснував у Харкові артист С. Васильківський. Фондментом сього музею є дар його основника, що дає музеєві більше ніж шістьсот картин видів України, жанрів, типів, старинних будівель в українським житю і ин., свої колекції старовинної зброї, українських історичних костюмів і т. ин. Картини, що не відносять до України: види Англії, Франції, Італії, Іспанії, Африки, Криму, Кавказу і т. ин. С. Васильківський також передає музеєві з тим, аби ці картини розпродано, а щоби одержані гроші пішли на сей музей. Крім того С. Васильківський має на думці в будучині дати музеєві деякий капітал, так, що місту, земству і українським центральним органам лишасть ся тільки дати землю і гроші на будову спеціального будинку. „Южный Край“ з 7. серпня н. ст., що приносить сю вістку, пише до того: Треба сподівати ся, що в відкритім національного українського музею люди, що люблять свій наряд, що люблять Україну, відкунуть ся і поможуть своїми руками та співробітництвом, а власники окремих творів народної штуки або колекцій, які ілюструють українську народну творчість або історію України та її культуру, зійдуть з егоїстичної точки погляду й понесуть свої скарби в народний музей, де сі дари лишуть добру пам'ять по жертводавцях, а краєви принесуть богаті плоди, розбуджуючи та збагачуючи душу народу, підвищуючи його творчість і радість житя. (ВСВУ)

— З команди запасних невоєнців УСЕ. дістаємо отсе пояснені: Для усуненя непослїдовної та хиткої номенклатури просить підписана команда о ласкаве поміщені поясненя, що на

основі рїшеня всего офіцїрського збору і на основі леґіонового приказу ч. 258 в 29. грудня 1916 прислугує титул отамана офіцїрам VIII ранга (майорам), титул сотника офіцїрам IX ранга (капітанам), а титул поручника офіцїрам X ранга (Oberleutnant).

— Просьба до УПТ. Пишуть нам: В Колодні як також і в інших містах, які були під російською інвазією, знаходить ся багато учеників і учениць семінарій приватних, які покінчили IV. рік і тепер можуть їхати до матури. На жаль годі довідати ся, коли в якім місті відбувають ся матура, хоч ми звертали ся з просьбою о відповіді до рїжних дирекцій. Звертаємо ся отже з просьбою до УПТ., щоби воно дозводало ся, коли відбувають ся іспити зрілости в семінаріях передовсім жіночих у Львові, Перемишлі й Самборі, і ласкаво помістило в наших часописях, чим зробить велике добро нашім молодіжи.

— Українські технічні сили до відбудови краю. Головна Рада Краєвого Товариства господарського „Сільський Господар“ предложила 8. вересня Краєвій Централі виказ українських інженерів, концесіонованих і сільських майстрів, котрі зголосились до Технічної Комісії, а ціля припадленя до праці при відбудові веденій а. к. Намісництвом. Після обіжника Централі з 11. червня с. р. є всяка надія на успішне поладжені сеї справи.

— Зарядженя в справі подорожі до увільненя від інвазії частин Галичини: Ц. і к. начальма команда армії видала в справі подорожі до частин Галичини, свїжо увільненя з під неприятельської інвазії, нові зарядженя, а саме: Хто старать ся о дозвіл, повинен переслати папшорти і поданя до слідуючих папшортових урядів (Passierscheinstelle): 1) при їздах до планічних частин згаданої області під адресою полевой почти 1002; 2) при їздах до середних частин почта полева 1009; 3) при їздах до полудневих частин почта полева 1003; 4) при їздах до частин Буковини почта полева 1007. Докладне означені границь повисших частин є на разі неможливе, не робить се однак ніякої перешкоди, бо в разі переслания поданя під хибною адресою буде воно зараз вислано урядово на властиву адресу.

— До правди? О. Лев Левницький, гр. кат. парох в Яворові, просить нас о поміщені слідуючого представленя факту, описаного в „Ділі“ з 9. с. м. в колонці п. н. „Служба чужим, тільки не своїм“: Правдою є, що, запрошений в день Успенія 28. серпня громадянською радою міста Яворова, узяв я за вказані взяти участь в похороні заступника бурмістра Яворова д-ра Маринюцького; однак перед похороном відірвався я сам всеночне, утренку і читану службу Божу як звичайно, а співану службу Божу відправив упрощений мною о. Тимчевич також в звичайнім часі, а я по повороті в похорону згодосив проповіді і відправив після звичаю парастас і водосвятіє, так що нікому зні не сміло ся нарікати а сего приводу і чути ся покривдженнм. — О. Лев Левницький, гр. кат. парох в Яворові.

— Відзначені. О. Омелян Калинич, парох в Голосецьку, одержав воєнний хрест III класи за цивільні заслуги.

ПОСЕРПІ:

Евген Юліан Стрийський, секретар судовий в Бучача, номер 5. с. м. в Празі. Про покійного пишуть нам: Вже як академик визначав ся Покійний патріотизмом. По укінченю студій вступив до суду в Станіславові, відтак був в Радехові, одїсдя в Заліжниках. Тут належав до всіх українських товариств, в котрих брав живу і діяльну участь, був головою філії тов. „Просвіта“, за його починком повстав великий Народний Дім. Швидко з'єднав собі в віліжкові симпатію. Перенесений до Бучача, і тут скоро визначуєть ся своєю громадянською діяльністю. Підчас першої інвазії лишив ся на місці, через цілий час повнив свою службу в великим тактом і спокоєм, крім сего займав ся в наших шпиталях хорими, ніс сюди живе слово потїхи та розради, рівнож сповняв санітетські обовязки. По увільненю Бучача виведавав і для ператованя здоровля виїхав до купелів на Моравії, звідки вернути вже не міг, бо вискочила його друга інвазія. Тепер осів в Празі і тут працював в усіх укр. товариствах, навіть в приватній укр. гімназії вчив безінтересно латини. Та ненадібно скосила його смерть. Покійний осиротив жінку і 4 дітви. Похоромено його тимчасово в Празі Виноградах, а в найближчих днях його тіло буде перевезене до родинної гробниці в Станіславові. — В. Я. п.

Александра із Здерковських Залуська

вдова по гр. кат. пароху, вважана св. Тайнами померла по короткій недугі дня 19. вересня 1917, переживши 69 літ.

В глибокій жалю опечалена родина просить своїх і знайомих на похорон, котрий відбудеться дня 21. вересня 1917. о год. 3.30 го поля в анатомії при ул. Пекарській ч. 52 на Личаківське кладовище.
Львів, дня 20. вересня 1917.

НА ВОЛИНСЬКІ ШКОЛИ.

«Патріарх освіти».

На необхідну потребу удержання 25 українських шкіл на Волині, які супроводили останніх подій тим доповні і важливі для української справи, кимечні як найскорші і найбільшійші жертви.

Др. Володимир Лаврівський зложив на 20 К. а 50 мор. — З нагоди перенесення Вп. п. Ю зича Осипа, ц. к. комісара старостам в Горлиць до Дрогобича, місто працює зложити на руки Яворського Осипа; п. Єсілова в Рихвалда 10, п. на Кушарівия Анна, учит. в Радоцини 2, п. Савицький Осип, ц. к. інсп. шк. Горлиць 10, о. Мржини 2, о. дек. Менцінський Омеаян з Маластова 10, п. Тхір Кіндрвт, учит. в Незагаєвої 10, о. Подлященський Петро з Гладиміова 10, п. Яворський Осип, учит. в Пантіної 5, п. Ізидор Леось, учит. в Рінок 5, п. Онілья Орест, феирих Моравька Острва 10, п. Тарнавський Льоник, учит. в Волваць 2 п. Гумеюк, учитель з Мошениць 3, разом 79 корон.— Слезюк Іван Feigendabikommando Радом 10 К — Надоручник Ковалик 10 К: Вє. в. Ореста Мартиневича пароха в Висовій, Вп. надпоруника Павла Покотина 4/254 Сандомир і поручника Івана Деревленого і Юрка Леоренца об'єднано 10 п. п. — Оля Склеківичівна в 5 К: поручника Ставка Кузьмовича, поручника Миколи Грияке, хорунжого Т. Жегалловича, хорунжого Славка Склеківича, студента богоса. Іполита Склеківича.

ФЕБЕЛІТКИ.

П'ятниця 21. вересня 1917.

Ввч: греко-като: Рожд. П. І. М. — римо-като: Матея свияг.

Завтра: греко-като: Йосифа — римо-като: Ток в Віл.

Український Народний Театр Т-ва «Бесіда» у Львові під управою К. Рубчакової. Сала Т-ва ім. Лисенка при вул. Шашковича ч. 5.

В п'ятницю дня 21. вересня 1917 «Панна Штукарка» комедія в 3 діях Володського.

В суботу дня 22. вересня 1917 на дохід «Приюта У. С. С.» при участі військової оркестри «Катерина» нар. опера в 3 діях Аркаса.

В неділю дня 23. вересня 1917 «Чорноморці» комічна опера в 3 діях Старицького, музика Лисенка.

Білеті раніше набути можна в «Народній Торговлі», в день представлення при касі від год. 5. п. п. Початок о год. 7½ вечером.

Готувать ся до вистави премера «Хмара».
3-5

Засідане Укр. жін. комітету для ранених відбудеть ся дня 21 с. м. о годині 5 поп. ул. Руська ч. 3. — Соф'я Олесницька, голова, Мар'я Олексинівна, секретар.

Земельний Гіпотечний Банк у Львові зложив на фонд ім. митр. Шептицького для українських сирит тимчасом як аступну жертву 5.000 кор. (В ч. з 19. с. м. було через помилку надруковано 600 кор.).

Популярні історичні відчити, коротко на черкнені в великій 8 томовій історії «України», виданої нашим істориком Михайлом Грушевським, розпочнуть ся вже 23. вересня 1917 (в неділю) і будуть відбуватись в кожній неділі в ополудні в годинах від 4—6 в будинку шкільнім ім. Б. Грінченка на Городецьким ч. 95. — М. Сіак.
Xl. 3-5

Загальні збори пасичників в Східній Галичині відбудуть ся дня 27 вересня о годині 7 вечер в Товаристві Педагогічнім Зіжоровича 17.
219 4 5

З Красного Союзу Радіційного у Львові. Всіх членів Дирекції, Надвірних Рад і Комісії конурольних, а колиби їх на місяць не було, то всіх членів наших союзних стоваришень, просимо

безпроводочно подати відомости короткі а докладні про стан їх стоваришень, про стан книг, документів, реальностей, інвентаря та про годинки з поданням хто опікується стоваришенням, під адресу: Союз радіційний, Львів, Домініканська 11. — Омеаян Сасвич. 75А 10-20

Перші українські курси для дітей від 3—7 літ будуть засновані в початок жовтня та будуть ведені на взір заграничних шкіл Фребелівських. Ізза браку відповідного поміщення і тому, що сили учительські заняті рано, наука відбувати ся буде попол. від год. 3—5. Проте буде се не маля полекша і поміч в вихованню дитин як бодай на пару годин щоденно найдуть відповідне для свого віку занятя. Сили учительські-образовані фахово на окремих курсах і в заграничних школах. Школа приміщене серед городів, а видом на ціле місто, відповідно вимогам модерної шкільної естетики і гігієни. Особливу увагу звертають ся на вихованя національне, рідну мову і пісню. Окремий відділ німецької конервації. Крім шкільки засновані будуть також курси німецької і французької мови для старших Влиси розпочнуть ся дня 20 вересня між 4—5 год. в школі коедукційній при ул. Цитадельній 9 (Бічна Осолінських) і. поверх і тривати будуть до 25. вересня с. р. — За управу курсів Соф'я Олесківна. 233 3-3

НАДІСЛАНО.

З молодою українською красунею наявною кореспонденцію в цілях матримоніальних Українців. Листи просить ся слати до «Діла» під Буй Тур 234 3-3

ГЛЯДАЮТЬ СВОІХ.

П. Михайло Момчу, український натурнет, в Ярчевець, зволить подати свою адресу о. Ленківському в Філяковій, п. почта Надвірна, у власнім інтересі. 2:8 2-3

Вп Марія Прима, булаш настоятелька Інститута в Перемішля зволить у власнім інтересі подати свій адрес. о. Матея Велигорський, парох в Рошневі, п. Стригуці від Буянів. 237 2-3

Оголошення.

Адвокат Д-р П. БАЧИНСЬКИЙ в Станіславові пошукує конципіента і солцітатора. 3-3

Льоси на рати продано з правом гри по вложеному першої рати. На льоси уділюемо поміч ох платних з місячних ратах. Поручаємо нашу фірму до всіх трансакцій в справах банкових. Нові льоси Австр. Черв. Хреста продаємо на рати по 8 кор. за 5 льосів разом.
БАНКОВИЙ ДІМ
ШІЦ І ХАВО
у Львові, ал. Маріївська 7. VIII 62-7

Оголошене.

Заряд громадський Мости великі ухвалою з дня 5. вересня 1917. виставляє на ліцитацію три реално-ти, куплені свого часу на вселюдній судовій ліцитації від маси сладкової Удрицих, обн. в. ч. 779 громади Мости великі.

- 1) Реальність каменниця і поверхова напротів Вп. д-ра Ляйба в ціні 35 000 К.
  - 2) Реальність (де мешкає ц. к. нотар в ціні 12 000 К.
  - 3) Реальність в безпосереднім сусідстві ад 2) в ціні 18 000 К.
- Набути можна всі реальности в цілості в ціні 65 000 К. або поєдничо в уряді громадськ'м в Мостах великих.
- Термін ліцитації визначаєть ся на день 15. жовтня 1917, година 10. перед полуднем в уряді громадськ'м в Мостах великих, тоді належить зголошувати офертн усні або письменні.

Заряд Уряду Громадського Мости великі, дня 18 вересня 1917.
245 1-2

ВІЛЬ ДО ІДИ

німецьку, сніжнобілу, дуже м'яку, доставляемо в міру для асу людом иго-чани від 100 до 200 метр. і отакові, залежно від розмірности вагона. Ціна около 35 с за 1 кг. на в меській границі, а чого Союзодає че за відборня 22 сотник за шло і ліценцію.
Враз зі збірним замовленням одной або кількох громад разом, напевить надсилати задаток К 5000 (п'ят. тисяч корон) на вагон 15 000 кг., за надвижку більших вагонів поблизомо послі плату, при вислді менших вагонів звертаємо надплатені гроші.
VI 4-1

КРАСВИЙ СОЮЗ
Господарсько-Торговельних Спілен
Львів, вул. З. Моравича ч. 20

Учениця знайде приміщеня при укр. родні. Відомість: Красівських 15, партер на ліно.
243 1-3

Пошуную вразного інструктора. Учень публичної Ш. класа Льва. Зголошена від адресою почта Льва 15.
242 1-3

ПОРТРЕТИ МИТРОПОЛИТА АНДРІЯ ГРАФА ШЕПТИЦЬКОГО
в гарних рамках зі шклом по К 8 або К 14 — викаше:
ІВАН ПАВЛИК, Львів, Ринок 10. (Просвіта).

На опаконані і порто долучати К 250; замовляючі 10 штук на раз не платять опаконаня і порто. Портрет самій ціні в портрета: Шевченка, Франка, Хмельницького і ин. ба цісняя затою не викашать ся. 151 8-10

КАПЕЛЮХИ до перероблювання
приймає салом мот.
М. ТОПОЛЬНИЦЬКА
А. вів. вул. Капелюшна ч. 1.
214 (над апткою М. Ковалю). 4-18

ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК ГІПОТЕЧНИЙ

Спілка акційна у Львові
(ул. Підвала 7.)

Акційний капітал К 1,364,000
Резерви К 336,000
Власний капітал К 1,700,000

На основі Наказного уповноваженя — міністерства внутрішніх справ в порозуміння з міністерствами справ і справедливости затверджено рескриптом з 26. мая 1917. дозволено діяльність Банку.
На тія осадні Земельний Банк Поточний Уділює гіпотечні позички до салати в дрібних ратах, векселів і в'язки (аскетт векселів) та позички на підклад цінних паперів;
Купує і продає і своїм зарпні пазера, дає на них зачети і сталі кредити;
Приймає вкладки і опрочентує їх від салуючого будного дня по вложеному до дня виплати, вольт можна додержувати без коштів вкладач, які Банк розсилає на базива;
Минше заграничні гроші, банкноти і вилачує свої купони;
Посередничить в купні і продажі, т. є. на замовленя купує і на повнорученя продає землісово землі ефекти, знарядя, машини, товари та всякія цінності;
Основає і заводить хліборобські, промислові і інші підприємства (також спілочки);
Приймає в переходом зарпні пазера і дорогоцінності та завідує ними.
Всіні банкові припорученя переводить від найкориснішого умовами.
728 4-7

Приймають ся передплата на
«Вістник Союзу Визволення України»

Виходить що тиждень в неділю, в розмірі 16 сторі великого формату, а ілюстрація рік виданя IV.
Річна передплата вносить 15 кор. (15 жарок, 6 рублів, 3 долари), п'ятирічна з кор. (8 жарок, 3 рублі), чварталя з кор. 50 сот. (4 жар 50 фен., 1 руб. 75 коп.).
Ціна поодиноких чисел 40 сот. (40 фен., 15 коп.).
Вістник Союзу Визволення України в часописовобертвій і стоїть на становищі самостійній, аспартійною і стоїть на становищі політичного життя і українськн.
Крім статей на теми Росії, російської України і азбогатай хроніки а життя Польі, російської України і азбогатай областей російської України, Вістник богато місце уділяє творам коласного письменства, справам України Січових Стрільців і проч.
В Вістнику містяться ся правильно огляди громадської преси та реферувать ся книжкою виданя про українську справу а також огляди військових і політичних воєн.
Адреса редакції і адміністрації часопису: **Вістник VIII. Josefstadtstr. 79. Тар Б.**
Конто почтової шафки 107050. 12-1